

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI. No. 285

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

U. T. 59 - 3667 Calle AÑASCO 2322

Buenos Aires, 12. januarja 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO Argentino
TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Mussolini in Laval

Evropska javnost in takorekoč celi svet je te dni z radovednostjo več kot s prepričanjem sledilo poteku bivanja in delovanja francoskega ministra Lavalja v Rimu.

Ako bi se hotelo iz došlih poročil nekaj gotovega sklepati za splošni interes evropskih narodov, bi se ne moglo priti do te gotovosti, ker na tem vprašanju, niso toliko merodajni samo sklepi in pogodbe Lavalja in Mussolinija, temveč bodo morali tudi drugi narodi dati svoje privoljenje, če so seveda kolikor toliko neodvisni. Ker takorekoč neodvisen ni nobeden, niti veliki narodi ne. Glede splošne politike se lahko beleži ta uspeh, da je končno tudi Italija pristala na nedotakljivost mirovni pogodbe in odstopila od stališča revizionizma, potem katerega si je pridobila svoječasno simpatijo Nemčije, Ogrske in Bolgarije, o Avstriji sploh ni več za govoriti ker je odvisna od Italije, kakor Albanija, če ne še mnogo več.

Toraj zaenkrat se nima bati Italija, da bi strašili Stahlelmi na njenih tirolskih mejah. Druga pglavitna točka teh pogovorov je bila, da se bodo Francija, Italija, podonavske države in Mala antanta zavezale, da se ne bodo več vtikavale v notranje razmere drugih, ter tudi, da ne bodo podpirale teroristične akcije naperjene proti eni ali drugi, gori imenovanih držav. Ta točka pa bo najbrže našla precej odpora. Prva se je že oglasila Jugoslavija, ter povdarjala, da se ne more kar tako odpovedati za svoje brate izven jugoslovanskih mej. Gotovo bo tudi Ogrska kak sličen razlog navedla, tako, da je le malo za pričakovati o tem vprašanju, če se ne temeljito revidira postopanje napram narodnim manjšinam in to v prvi vrsti od strani same Italije. In mislimo, da je to najkočljivejše vprašanje, kateremu se je moralo dati povoljno rešitev, če se je hotelo res nekaj trajnega in trdnega ustvariti, da se ne bo za dolga leta kalil mir. To se bo kmalu pokazalo, posebno mi bodemo o tem kmalu obveščeni, ako se je oni nečloveški pritisk, kateremu so bili Priomrci dosedaj podvrženi, odpravil ali saj omilil.

Danes se lahko vidi, zakaj je bila Italija revizionistična, bila je kakor se je pokazalo le v svojo korist. Sedaj ko ji odstopa Francija nekaj zemlje v Afriki in to v zaledju Libije, namreč celi pas puščave do jezera Tehad in en trikot ob meji Eritree in francoske Somalije, se je odpovedala revizionizmu. Zraven te pri-se dobitve na zemlji, je Francija privolila, da se tekom 10 let v Tuniziji rojeni Italjani za dobo 30 let ne bodo naturalizirali oziroma prisilili sprejeti francosko državljanstvo.

Da dobi Italija malo več kontrole na Abesinijo, so ji odstopili Francozi 30% delnic železnice, ki pelje od Rudečega morja v glavno mesto Abesinije Addis-Abeba. Nadalje so privolili Francozi, da od sedaj naprej bodo lahko trgovani italjanski državni papirji tudi na francoskih borzah, kar se lahko smatra za indi-

rektno posojilo, dejstvo ki je bilo Mussoliniju gotovo najbolj pri srcu, če se upošteva skoraj katastrofalno stanje italjanskih finane.

Vsekakor se ne more še predvidevati dalekosežnost rimskih pogovorov; upajmo, da bodo vendar prinesli kaj dobrega, če ne, saj več zaupanja med narodi, kar bi bilo že velik korak k miroljubnosti istih in boljšanju življenjskih prilik trpinčenega ljudstva.

Krščanstvo v praksi

Pred kratkim je govoril v Clevelandu socialni raziskovalec Julien Bryan, ki se je že petkrat mudil na daljših obiskih v Rusiji, odkar so prišli boljševiki na krmilo. "Plain Dealer", ki gotovo ni naklonjen komunizmu, pri naša o predavanju kratko poročilo, iz katerega posnemamo sledeče:

"Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili opisu, ki ga je podal Bryan iz življenja današnje Rusije, kjer se danes otroke smatra za večjo dragocenost kot kaj drugega, in kjer se vse aktivnosti usmerja za njih blagostanje in napredek. Predavatelj ni skušal ustvariti vtisa, da se to velikansko pažnjo posveča otrokom vsled kakih drugih kot dobrih gospodarskih razlogov, toda ovrigel je splošno razširjeno mnenje, da se otroke v Rusiji jemlje staršem, s tem da je pokazal slike otrok v naročju ponosnih mater, ki jih vsak dan vzamejo iz vzorno vodenih otroških zavodov ko se vračajo z dela. Predavatelj je izjavil, da Rusi žive v stalnem strahu pred vojno, ki bi v par tednih uničila vse, kar so zgradili. Če pa pride vojna, bodo celo otroci pripravljani nanjo. Bryan je tudi poudaril, da so ideje o "nacionalizaciji" žensk v Rusiji, ki so razširjene v Ameriki, brez vsake podlage, povedal pa je več reči glede socializacije medicine, ki je izvršila že čudeže za zdravje vsega naroda".

Tako se glasi poročilo v meščanskem listu. Po vsem tem bi mi sodili, da je v Rusiji danes več krščanstva — brez ozira, kako se nazivlja sama in kako jo imenujejo drugi — kot pa kje drugje na svetu. Namreč praktičnega, živega krščanstva.

ROOSEVELT ZA SOCIJALNO PRAVIČNOST

Neustrašeno in kljub velikanskim oviran, od strani velekapitalistov, nadaljuje predsednik Zj. držav Sev. Amerike, svoj program, da doseže večjo socialno pravičnost med državljanji. Sam pravi v svojem letnem poročilu: "Pri več narodih socialna pravičnost ni več daleč stoječi ideal, marveč gotovi cilj." V drugem odstavku piše: "Smo začeli novo uredbo in stojimo že precej naprej iz okvirja, državne ustave. Dobili smo od naroda nalog, na tem delovati, da prepričamo naše državljanje, da se od-povejo onega mišljenja, da morajo nakopičiti velika bogastva, s katerimi lahko vplivajo na

zasebnogospodarski razvoj in, tembolj, v našo nesrečo, na javno življenje.

Sev. Amerika, nam podaja jasen dokaz, da je mogoče dopeljati državo in državljanje, v državi s strogo demokratsko ustavo in varujoč vse dosedanje ustanove demokratizma, h od vseh zaželjenem cilju socialne pravičnosti, brez nikakih pretresljajev.

Upajmo trdno, da se načrt Roosevelta in svojih sodelovalcev uresniči, zakar mu bo celokupno človeštvo primorano izreči vse priznanje, tembolj ker se bodo morali povsod lotiti, da uvedejo od Roosevelta začrtane uredbe.

ZAČETEK PLEBISCITA V POSAARJU

Minulo nedeljo je glasovalo za plebiscit nekaj čez 20.000 oseb in to gotove kategorije javnih uslužbencev, kakor redarji, poštarji železničarji itd. Glasovali so tudi ujetniki in bolniki. Glasovnice se bodo šele prihodnji ponedeljek revizirale, skupno z glasovnicami splošnega glasovanja. Vtis dobro informiranih je, da večina oddanih glasovnic je za priključitev k Nemčiji.

Ta teden pred glasovanjem poteka precej mirno, vsled tega ker je bila vsaka agitacija zabranjena. Tu pa tam se vseeno dogajajo, kakor manjši incidenti, ki pa ne uplivajo več kot toliko.

Uvejena bo natančna kontrola pri glasovanju in komisije so zelo stroge. V nedeljo so komisije razveljavile 5 glasov, ker so dotični vstopivši v glasilni lokal, pozdravili z "Heil Hitler", ravno tako je razveljavila glas ene starke, ki je izjavila pred komisijo, da je rojena Nemka in Nemka hoče umreti.

ARGENTINSKO-JUGOSLOVANSKI DOGOVOR PODPISAN

Dr. Mišetič je podpisal v sredo dogovor med Jugoslavijo in Argentino za enakopravno tolmačenje v eni in drugi državi, gledé nesreč povzročenih na delu.

LAVAL SE VRNIL V PARIZ

V sredo ob 9½ zjutraj je dospel Laval v Pariz. Pričakalo ga je kakih 1000 oseb, ki so ga burno pozdravljale. Laval je pri tej priliki izjavil:

"Se vrnem iz Italije, popolnoma zadovoljen, da sem zapečatil, trdno in za stalno francosko italjansko prijateljstvo.

Mislím, da sem dobro služil interesom moje države, ter zadevi miru.

Beograd. Ministerski predsednik Jevtič se pogaja z bivšim jugoslovanskimi strankami, z namenom združiti vse te stranke v podporo in uspešno delovanje v prid države.

Toda programski govor, ki ga je držal Jevtič zbornici, ni napravil najboljšega utisa, ker ni omenjal nič o kakem preobratu v notranji politiki.

Beograd. Kralj Peter je sprejel o priliki pravoslavnega božiča, od Kraljeve garde prineseno mu božično drevo. Običaj ki je tradicijonalen v jugoslovanski vladarski hiši.

OKNO V SVET

Praga. Na odru gledališča Velka v Pragi se uprizarja nova opereta katere skladatelj je znani češki komponist Beneš. Opereta žanje velikanske uspehe. Vsebina je, da neki kralj manjše države, močno zadolžene, se želi poročiti z neko bogato holandezinjo, ta, za ga izkušati stopi v njegovo službo kot sekretarka. Strokovnjaki predvidevajo, da bo nova opereta širom sveta žela uspehe.

Turin. Znani raziskovalec planin, duhovnik Albert Dagostini namerava napraviti ekspedicio v gorve And v Tierra del Fuego, kjer ho nekemu še nedoseženemu vrhu, dati ime Musolini.

Meksiko. Boji med katoličani in takozvani "Rudečimi srajcami", se nadaljujejo, dnevno beležijo, mrtve in ranjene od obojih strani. Najhujši nasprotnik katoličanov je minister poljedelstva Garrido Canabal. Na več krajih so katoliški demonstranti kričali, da zahtevajo glavo od Garrida.

Karachi. Angleška Indija. Vojaško letalo je padlo na četo vojakov, ter ubilo 11 in 11 vojakov ranilo. Vojaki so vsi domačini. Letalci so le neznatno poškodovani.

Štokholm. Švedska. Med industrijalei in delavci se je potpisala pogodba, katera jamči, da v letu 1935, ne bo smelo priti med delodajalei in delojemalci nobenih preprirov. 80.000 delavcev je vezanih na to pogodbo.

Moskva. Na progi Moskva-Leningrad se je dogodila velika železniška nesreča. Dva osebna vlaka sta trčila, ter belžijo mnogo žrtev. Pri trčenju sta se dva vagona užežala, kar je povzročilo še večjo zmedo. Takoj od vseh strani odposlani rešilni vlaki na kraj nesreče so nudili ranjencem prvo pomoč. Promet je bil 10 ur ustavljen.

London. V šahovskem turnirju v Hastingsu, so dosegli prvo mesto Thomas, Euwe in Flohr s 9 točkami. Bivši svetovni šahist Capablanca s 5½ točkami je na 4 mestu.

Washington. V senatu je protestiral Huey Long napram nameri države, da pokupi vse akcije bolivijskih rudokopov cina in svinca, in je to dejstvo indirektno podpiranje Bolivije, da nadaljuje vojno. Huey Long je ponovno naglašal, da se vodi vojska za Standart Oil Company.

Madrid. Predsednik katalonske Generalitete ki je vodil zadnjo revolucijo je bil prepeljan v Madrid, istotako štiri njegovih bivših ministrov. V kratkem se bo otvoril proces proti navedenim. Azaña so izpustili toda, bo moral pojasniti, ako je bil udeležen pri vtihotapljanju orožja.

Flemington. Proces proti Hauptmanu se nadaljuje, dosedanje priče so vse proti njemu. Branilec Reilly je vse mogoče poizkusil, da bi olajšal položaj Hauptmanna, toda se mu ni posrečilo. Celo se pričakujejo priče iz Evrope, ki bodo dokazovale, da Hauptmann laže ko hoče mrtvemu Fischu, podtakniti gotova dejstva v zvezi z dobljenim denarjem.

Moskva. Znani bolgarski komunist Dimitroff, ki so ga hotele nemške oblasti obso-

diti zaradi požiga Reichstaga, je dobil važno mesto v tajni sovjetski policiji v Moskvi.

Pariz. Edvard Herriot, znani vodja francoskih radikalnih socializmov je obiskal sovjetskega poslanika v Parizu Potemkina, kateremu je prestavil slabi vtis ki ga je imel francoski narod, pri prestrogem ravnanju sovjetskih oblasti v zadnjih dogodkih v Rusiji.

Washington. Se opazuje znatno višanje cen konzerviranega mesa ter se je mišljenja, da se to višanje ne bo ustavilo tako hitro. Vsled tega se obeta južno ameriskim eksporterjem dobra letina. Sicer ima država mnogo konzerviranega mesa v rezervi, kar pa ne bo uplivalo na trg, ker se bo to razdeljevalo med ubogim.

Rim. Tukajšnje zunanje ministerstvo zanika vest, došlo iz Grčije, da so bile v Albaniji izkrcane italijanske čete. Enak dementi je izdalo albansko poslaništvo v Rimu.

Trst. Delavec Zanin, žena in dva otroka so se zastupili uživajoč zdravilo pripravljeno doma, proti kašlju. Vse so spravili v težkem stanju v bolnišnico.

Marsilja. Mudil se je v tem pristanišču nekaj dni jugoslovanski rušilec "Spasilac". Baj je prevzel na krov dva jetnika, ki bi bili v zvezi z umorom kralja.

ARGENTINSKE VESTI

DRŽAVNI PRORAČUN ODOBREN

Na torkovi seji višje zbornice se je odobrila državni proračun v znesku 821 milijonov pesov.

V prejemkih je točka v kateri se predvideva znatno povišanje davkov na alkohol in cigarete. Taksa za alkohol je povišana na 3 pese, cigarete se bo prodajalo z povišano takso in samo 10 komadov v eni škatljici.

Senator De la Torre je držal v zbornici močan govor proti ministru finane Pinedo, kateremu je predbacival, da tira s svojimi novotarijami na polju državnega gospodarstva, državo v propast.

Gledé novih davkov na alkohol in cigarete, se predvideva, da bodo imeli malo uspeha, ker bo začela procvitati tajna izdelava teh predmetov, ki posebno pri alkoholu ne bode izdelava tega ni od daleč toliko stala kot je višina novega davka.

SMERNICE RADIKALNE STRANKE

Demokracija udejstvuje moralno in politično skupnost enega naroda, izžari edino življenjsko moč ki poprime celo narodno skupnost, ter brani in širi pridobljene prostosti človeka potom ustanov, ki jih predvideva demokratična usta-

va enega naroda ali države, ustanove, ki so postavljene da uvrstijo celokupen narod v državno življenje pod vodstvom večin, ki so sestavljene in izvoljene od popolnoma prostih izrekov večine naroda.

Demokracija postavlja svoj najvažnejši princip in neprelomljivo vero v prostost človeka, ki so največja naravna bogastva človečanstva. Demokracija predvideva, da mora človek posedovati saj en minimum ekonomske samostojnosti, da lahko uspešno živi in brani načela demokracije, brez postajati hlapec zakonov, če ravno bi mu ti zakoni zajamčili najnujnejše življenjske potrebe.

Gori navedene misli, so, v kratkih vrsticah, razložene smernice tradicijske stranke Argentine, to je Unión Cívica Radical, katere hoče ta stranka izvajati, kakor hitro jo bo ljudska volja, izražana potom zajamčeno prostih volitev, dvignila na vodilno mesto državnih ustanov.

Vsaka struja in stranka, tembolj če sloni na vseobče priznani politični podlagi, kakor je demokratizem, mora imeti tudi svoj samostojni gospodarski program. U.C.R. glede tega vprašanja je tudi navedla svoje mišljenje, ki se ga lahko označi z par besedami, v kolikor mogoče prostem trgovanju. Brez zaščitnih carin in drugih takih ovir, katere sedaj prepogostoma države uporabljajo in je vsled tega že konstatirano, da tvorijo take odredbe enega izmed glavnih vzrokov, vladajoče svetovne krize. Glede vseljevanja se je ta stranka postavila na stališče, da se ga more na vse mogoče načine podpirati, toliko vseljevanje delovnih moči, kakor tudi denarnih vlog. Slednje pa le v toliko, da donesejo deželi in vlagateljem sorazmerne koristi, brez pa, da bi te vloge inozemskega imetja, se pretvorile v izmozgavanje države in državljanov.

CABO PAZ USTRELJEN

Več kot njemu osebno, je bila smrtna kazen izrečena in izvršena, kot najstrožji opomin, celokupnemu vojaštvu, ker so take prekršitve vojaške discipline silno nalezljive in znado v krtakem rušiti autoriteto in ubogljivost napram višjim. To je železna vojaška logika, katere so se oblasti striktno držale.

Seveda razum ljudstva sodi drugače, ker konec koncev človek v bistvu ni slab in je vedno na strani šibkejšega, četudj leži vsa krivda pri slednjemu. Poročila povedó, da je prebivalstvo Santiaga del Estero, do zadnjega hipa bilo prepričano, da bode uslišano v svoji prošnji za pomiloščenje. Ni bilo uslišano, vsled tega se je hotelo maščevati, z razbijanjem in uničenjem, da da duška svoji neuslišani volji, ki po znanem pregovoru, je božja volja.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

MESTNA KRONIKA

V SILOBRANU JE USTRELIL SVOJO ŽENO

Zadnje čase beleži tukajšnja mestna kronika skoro dnevno po en ali celo dva slučaja krvavih družinskih dram pri katerih so po večini glavni krivci žene, katere so se naveličale svojih mož in se vdale drugim, kar seveda povzroči neizogibno katastrofo ko prevarani mož to zapazi. Višek nesramnega obnašanja žene je dosegel slučaj, ki se je dogodil v pondeljek v bližnjem okraju Temperley, kjer je žena potem ko jo je mož presenetil z drugim, vsa razdražena prijela v vsako roko po en nož in ga napadla.

— V omenjenem kraju je živel v ulici Bransden 250, 37 letni Benjamin Costesana, kurjač južne železnice, s svojo 45 letno ženo Fermine. Radi razdražljivega značaja Fermine mu je bil zakonski stan sila neprijeten, prepričani je povzročala sinta Fermine so bili na dnevnem redu. Ves denar, ki je revež zaslužil (250 pesov mesečno) ga je vedno izročil v njeve roke nakar mu je ona dajala po par pesov za dnevne potrebščine. Pred nekaj časom je tudi spoznal, da mu ni zvesta, toda radi mirnega značaja in boječ se, še večjih prepričev se ji ni upal nič reči. V nedeljo pop. je radi opeklin, ki jih je zadobil pri delu bil primoran to opustiti in ko je prišel na svoj dom je našel ženo v družbi nekega Alfredo Vega. Na njegovo očitanje se je tako razdražila, da se je on v strahu, da ne postane se kaj hujšega podal na policijo kjer je izpovedal kaj se godi v njegovi hiši. Ker je njegovo stanje zahtevalo radi opeklin, ki jih je prejšnji dan zadobil, internacijo v bolnišnici se je drugi dan, potem ko je zajtrkoval v bližnji mlekarni, žena mu namreč ni hotela skuhati kave, začel pripravljati na odhod, medtem ko se je preoblačil je kot furia pritekla v sobo Fermine držeč v vsaki roki po en nož in skočila na moža, ki je v nevarnosti za življenje skočil k nočni omarici, vzel iz nje samokrise in ustrelil dvakrat proti pobesneli ženi, ki se je smrtno zadeta zgrudila. Videč jo na tleh se je sklonil k nji jo začel poljubovati in jokati kakor otrok, po nekaj času je vstal in se napotil na policijo kjer je izpovedal kaj se je zgodilo.

SMRT POD VOZOM

Tragična smrt je doletela v torek popoldne Modesta Diaz. Omenjenega dne je vodil po ulici Avenida Alcorta voz v katerega je bil vprežen konj. Radi nekakega hrupa se je pa žival splašila in začela bežati. Diaz si je na vso moč prizadeval splašenega konja ustaviti, pri tem pa so se mu vajeti tako nesrečno zamotale, da je padel z voza, pri čemer ga je voz tako nesrečno poškodoval, da je že po nekaj minutah v bolnišnici izdihnil.

UKRADEN LISTEK NOVOLETNE LOTERIJE

Dne 27. p. m. je Antio Carminatti kupil po naročilu svojega brata s kampa listek loterije, ki se je imela igrati zadnji dan leta in ga v priporočenem pismu poslal njemu v Del Campillo. Nemalo je bilo presenečenje brata ko je pismo prijel a listka ni bilo notri, še večje je bilo presenečenje ko je loterija igrala in je bil omenjeni listek s št. 12.385 osrečen

z desetinko pol milijona pesov. Carminatti je zadevo takoj ko mu je brat sporočil, da je listek izginil javil na policiji in se sam osebno postavil na vrata agencije kjer je kupil listek in potrpežljivo čakal kdaj pride kdo z njim, da ga vnovči. Njegovo čakanje se zdi, da ni ostalo brez uspeha, kajti v sredo je opazil štiri osebe, ki so prišle v agencijo z omenjenim listkom, da ga vnovčijo. Tam so listek sprejeli a ga niso izplačali češ, da naj gredo na bližnjo komisarijo kjer je bila vložena tožba. Ko so prišli tja so jih seveda dokler se zadeva ne izčisti zaprli, Aretirane osebe so Elisa in nje sestra Celina Ramirez, Francisco Alburi in Venceslav Valach. Pri zaslišanju so prišli v resna nasprotja, Celina, katera je prišla z listkom je izjavila, da ga je sama kupila dne 27. ko so jo pa predstavili lastniku agencije se je ta izrazil, da jo ne pozna in jo še nikoli ni videl.

PRIJETA TATINSKA SLUŽKINJA

Detektiv, ki je vršil v sredo pop. svojo službo na Banco Mun. de Prestamos je opazil dva človeka, katera sta ravnokar zastavila zlato uro, ker se mu je njiju obnašanje zdelo sumljivo ju je ustavil, kakor hitro jima je dal to povelje jo je eden hitro popihal, drugemu se pa ni posrečilo in tako ga je peljal na bližnjo komisarijo. Enkrat tam je izpovedal, da es imenuje Angel Andrada, ura pa, ki jo je zastavil, da je bila ukradena skupno z drugimi dragocenostmi, v ulici Maza 1626. Po nadaljnjem zaslišanju je izpovedal, da je glavna izvršiteljica tatvine njegova tovarišica 24 letna Rosario Galloso, katera se je udinjala kot služkinja v razne premožne hiše ter je ko si je enkrat pridobila zaupanje gospodinje s svojim dokaj prijaznim obnašanjem, to izrabila tako, da je pokradla kar je mogla dragocenosti in izginila. Ukradene reči je izročala njemu, ki jih je potem zastavljal v omenjeni banki ali prodajal v gotovi zlatarni. Na podlagi tega so prijeli Rosario in njeno 21 letno sestro Patrono in našli pri njih veliko ukradenih predmetov in 12 izkaznic zastavljenih polie iz Banke, katerih skupno vrednost cenijo na 1500 pesov. Prisilili s Rosario, da je povedala kje vse je omenjene dragocenosti pokradla, nakar so prizadete lastnike poklicali in ti so ukradene predmete po večini spoznali kot svoje.

DOMAČE VESTI

Na znanje

Slovenska gostilna bratov Kurinčič naznana, da bo odslej nova godba igrala vsako nedeljo v njihovih prostorih, ki so zelo obsežni in pripravi za vse vrste zabave, ples, balicanje itd. Priporočata se cenj. rojakom in rojakinjam za obilen obisk.

VSAK PO SVOJE

Slovenski tednik je nedavno pisal, da je prostitucija socialno zlo, ki človeka miselno, telesno in gospodarsko vpropašča. Novi list pa oglašuje za neko hišo v kateri se prodajajo ženske.

Vsem Slovincem naznanjava, da sva odprla lastno prodajalno, oglja, drv, krompirja itd.

Točna postrežba na dom. Se priporočava cenj. rojakom in rojakinjam. Lastnika

J. Trampuž in J. Brišček

Ulica NOVARO 5201 — Villa Devoto

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah Odrpto tudi ob nedeljah.

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Atelje MARKO RADALJ

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni, vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejšje parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali.

Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

DRUŠTVENE VESTI

Odborova seja SPD. I.

Odborova seja SPD. I. se bo vršila dne 17. januarja. Pridite vsi in točno.

Domača zabava

Dne 3. februarja se bo vršila v prostorih Slovenskega prosvetnega društva I. v ulici Añasco 2322, skrbno pripravljena domača zabava. Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje.

Pik-nik

Jutri priredi Slovensko prosvetno društvo pik-nik v San Isidro, tam kot vsako leto. Odhod iz društva ob 6 uri zjutraj.

Rojaki in rojakinje, vdeležite se polnoštevno tega piknika, ki vam nudi obilo resnične zabave v prosti naravi. Najboljša prijateljica

človeku je narava in srečen tisti, ki se lahko v njenem naročju povesele.

Zato člani in članice, ter vsi rojaki in rojakinje, vdeležite se piknika, ki vam ga je pripravila Prosvetna organizacija z namenom, da se duševno in telesno razvedrite.

Tajnik.

VSI

ki ste prijavljeni na Slovenski tednik, Vas bo prihodnje dni obiskal naš kobrador Mirko Peljhan z namenom, da po možnosti poravnate naročnino.

Naročniki in naročnice

Poravnajte naročnino in pridobivajte Vašemu glasilu ob vsaki priliki novih naročnikov.

Iz uredništva

Julija M. Kako je uredniku ime je zapisano zadaj na listu. Se ne spominjamo, da bi v torek govorili z Vami telefonično. Omenjeno številko lahko pošljemo. Salomonova filozofija o ženskah ne spada v naš list. Vi morda ne veste, da je imel Salomon tisoč žen, ko je navadnemu zemljanu še ena preveč, no pa recimo zadosti.

Iz Vašega pisma sklepamo, da ste resnično bolna. Če ste telesno bolna pojdite nemudoma k zdravniku. Če pa je Vaša duševnost razruvana poiščite si primerno družbo in boste kmalu lažje in pametnejše presojala stvari, ki se dogajajo okoli Vas. Pozdrav.

Marija Berneič: Naročnino prejeli v redu. Pozdrav.

P. K. Hvala za voščilo ter poravnano naročnino. Pozdrav.

J. M. Vaše zadevo bomo javili na policijo. Pošta je denar v redu oddala. Pozdrav.

Mala pošta ZENITNA PONUDBA

Čujte fantje mladi.

ali bi se poročili radi?

Vam dobro znano sem dekle; morda kdo med vami zanima se zame?! Ne iščem bogastva, le dobro sree, ker tudi jaz drugega nimam kot to-le. sem mlada, poštna, usmiljena nadvse, za njega, ki zvesto bi ljubil me. Srčne pozdrave pošiljam iz daljave, od katere strani, g. urednik uganite Vi! Chau!!!

Tako vidite dragi fantje vam pošilja neka punca ženitno ponudbo, uredniku pa samo, naj ugame katera je.

Torej na delo. Kaj pomeni miklavževa glava pirlepljena na pismo. Poglejmo spodaj. Jo že imamo tico..., ampak ne še, takih začetnih črk imamo več v seznamu naročnikov. Poglejmo v arhiv, kjer imamo od vseh naročnikov lastnoročno pisavo, ko so pošiljali naročnino in dopise, bomo videli če se vjema pisava. Jo že imamo, zdaj pa jo v resnici imamo z njenim polnim imenom. Takoj ga povemo..., nak za enkrat še ne. Zastonj le bomo reševali uganke. Če bi šli po tarifi bi nam morala naročnica plačati za ženitno ponudbo okrog pet pesov, urednik pa zahteva za rešitev uganke najmanj en peso, ki ga bomo naložili za tiskovni sklad.

Torej čujte fantje mladi, ki bi se poročili radi, če ne pošlje zvita potegavka, mlada, poštna in usmiljena nadvse, prispevek za tiskovni sklad, bomo v eni prihodnjih številki zapisali njeno polno ime. Če pošlje za tiskovni sklad bo urednik vesel, da se ni zastonj mučil z rešitvijo uganke, če pa ne bo s prispevkom nič, pa vi fantje mladi lahko upate, da se bo katera terega usmilila.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

401. Krst pri saviči (spisal Franc Prešeren)
402. Napoleon ob Soči (sp. Jože Rus)
403. Da se poznamo (spisal Fr. Milavec)
404. Peter Pavel glavav (sp. Ivan Pregelj)
405. Živ pokopan (spisala Arnolda Bennet)
406. Stražni ognji (spisal Fr. Bevk)
407. Mali klatež Tom Saver (sp. Mark Twain)
408. Balade in romance (spisal A. Aškerc)
409. Glasna in ljubezen (spisal Paul Keller)
410. Miklova lipa (spisal Melograjski)
411. Nageljčki (spisal N. T. v Gorici)
412. Junak našega časa (spisal M. J. Lemont)
413. Savičev pesimizem (Etbín Kristan)
414. Vojški novinec (spisal Henrik K.)
415. Cvetje iz vrtov večnih višav (A. Pavlica)
416. Mladim sreem (spisal Ksaver Meško)
417. Naši najhujši sovražniki (sp. R. Murnik)
418. Najboljša dedščina (spisal Florentin H.)
419. Iz starih časov (spisal N. Vrbnjakov)
420. Tomek Barar (spisal Franc Bevk)

DOPIŠOVANJE

Sladka vinska kapljica

Današnja kriza ne prizanaša nikomur, tako tudi ne onim, ki računajo v radovoljnost, srečo in menda celo v lepo bodočnost — vino. Tudi prijatelje vina je stisnilo tako, da si morajo le še zdaj pa zdaj privoščiti "žlahtno kapljico". Mnogi so mnenja, da je vino edino razvedrilo v teh težkih časih.

Kaj je vino pravzaprav? V domovini smo jo imenovali žlahtno vinsko kapljico. Bila je res žlahtna, ker je bila pristna. Marsikaterega je spravila vinska kapljica tudi na krivo pot, vendar kapljica kot taka ni bila temu nič kriva.

Danes smo v tujini. Marsikaj vidimo lepega na zunaj, vsebina pa je varljiva. Tako je tudi vinska kapljica varljiv strup. Utehe ni mogoče najti drugje kot v samem sebi in v svojem razumu. Če pa se s temi ali z onimi zapeljivimi željami zastrupljamo, moramo slednjič propasti.

Ako premostrimo natančno življenje vinskih brateev, imamo predseboj natančen pogled, da vino povzroča vse slabo: ubijalec, pretepač, tatvine, rope, zakonolomec itd. Vsak bi se moral z gnusom obrniti od strupa, ki se imenuje vino.

Vino je tisto zdravilo, kar ogreva mrzle in žalostne duše, mi je rekel nekdo. Vendar, kaj je dobrega v vinu, posebno v argentinskem, ali ni pravi otrov za dušo in telo, strup, ki ubija človeka moralno in materjalno.

Rojaki, nikar ne iščimo utehe v vinu, ko pa imamo drugih boljših pripomočkov na razpolago, ki nas vodijo k sreči in blagostanju. Ti pripomočki so knjige, časopisi, kulturna in sportna društva. V tem najdemo boljše in cenejše zabave in, ki nas bodo povisevale in ne poniževale.

Današnja kriza ima za nas to dobro lastnost, da se manj pije tega strupa in da je vsled tega tudi drugih zablod manj. Žalostno je, da nas mora k temu prisiliti zunanja sila in da nismo bolj trezni v vseh ozirih, po naši lastni volji.

Anton Podlogar

Razmišljanje ob Novem letu

Novo leto, novo življenje. Tako nekako pravi Argentinec. Resnica pa je: da, novo leto pride samo, dočim si novo življenje moramo ustvariti mi sami. Ustvariti si novo življenje pa ni prav lahko. Treba temeljitega razmišljanja in tehtnega prevdanka, preno do začnemo kaj novega, ker eno je gotovo: po starem smo živeli, po novem pa ne vemo, ali bomo ali ne. Zato je torej treba dobro pogledati nazaj v staro leto, da vidimo kaj smo napravili prav in kaj narobe. Vporabiti treba stare izkušnje za novo življenje. Kar je bilo slabega treba izločiti ter prenesti v novo življenje samo, kar je bilo najboljšega. Na ta način se potem lahko nadamo dobrega konca našemu delu, katero bo sicer brez vsakega uspeha.

Mislím tu v prvi vrsti dolžnost in odgovornost, katero imata napram naši koloniji Prosvetno društvo in naše glasilo Slovenski Tednik.

Ker se ni v tej dobi, ko vsak poedinec in združnja, pripravljajo svoje proračune in programe za bodoče leto, nobeden od nas še oglasil, upam, da ne bo napačno, ako postavim jaz pred naše članstvo, moje skromne misli. Obenem pa želim, da bi se o tej zadevi več razpravljalo in razmišljalo, kot se je do sedaj.

O delu v pretečnih letih ne bom razpravljaj, ker bo vsak če bo o tem razmišljal itak pogledal v preteklost in bo videl, da nismo želi željenih uspehov. Prav radi tega torej, je potrebno, da uberemo pot po kateri nam bodo uspehi zagotovljeni. Zagotoviti si uspeh, pa pomeni, iztrepiti iz društva vse nepotrebno in škodljivo ter mesto istega postaviti koristnosne izkušnje. Napraviti moramo dobro pre-mišljen načrt, po katerem moramo potem delati in iti našemu cilju nasproti, kateri je: izobraženje slovenskega delavstva v izseljeništvu.

Omejiti treba v prvi vrsti veselice v tujih dvoranah, katere prinašajo koristi le tujim kapitalistom, neizrečeno veliko pa skrbi in truda nekaterim članom, na njih mesto pa postaviti, predavanja in sestanke v društvenih prostorih. Predavanj in sestankov, nam že več časa jako manjka, in ravno ti so za razvoj društva največje važnosti. Tem bi bilo treba posvečati največ pozornosti. Pri sestankih in razgovorih se člani med seboj spoznajo in tudi eden drugemu v dušo, kar se do sedaj, tam, kje čutno pogreša in kar rodi neprecenljive izgube za društvo. Pri sestankih pridejo na dan razni predlogi in načrti, kateri lahko veliko koristijo skupnosti. Tam se tudi lahko člani bratski razgovarjajo, da na ta način izginijo zakotna opravljavanja in nentemeljeno kritiziranje. Bratstvo med člani postane resničneje in popolnejše, katerega sedaj sploh pogrešamo. Veselice v centru mesta, v drago plačani dvorani, zahtevajo temu primerno pripravo od strani članstva, dočim grejo koristi kot rečno

v tuj žep, pri sestankih in predavanjih, pa je potrebno le malo priprav, koristi pa, in to v prvi vrsti moralne, odnese članstvo, če je kaj materialnih pa društvo, torej vedno le naša skupnost.

Zato je torje velike važnosti načrt za bodoče delovanje, katerega naj se dobro premisli in pretehta in v katerega naj se stavi postavke za predavanja in domače sestanke, h katerim bodo brezdvomno prišli tudi iz ostalega občinstva prijatelji ter bodo na ta način množili naše vrste.

Vem, da bodo rekli nekateri, da ni časa za nasvetovane sestanke, kar pa ni opravičeno. Ako se ne bo treba večno pripravljati za veselice v centru, z velikimi igrami in najboljšimi pesmimi, mislim, da se dobí časa dovolj. Pri domačih zabavah, male igre in le nekaj petja in bi se tudi na ta način pripravilo skupaj za plačati najemnino, dokler se ne spravi skupaj za nakup lastne zemlje, kar bi bilo lahko prav kmalu, ako se dobi le nekoliko dobre volje in kar potrjuje dejstvo, da je veliko posameznikov tudi naše narodnosti, ki imajo lastno zemljo, zakaj bi jo torej ne mogli imeti mi kot društvo.

Skupaj torej tovariši, skupaj glave, da si ustvarimo novo življenje v društvu, da damo glasilu novih predlogov in novih moči, da si postavimo lasten društveni dom, kateri bo nam in naši mladini v veselje in vzpodbudo.

Član Prosvete Andrej Škrbec

Naročnica piše

Potekla mi je naročnina Slovenskega tednika, poteklo je tudi že nekaj dni Novega leta. Kljub temu pa želim vsem našim rojakom in rojakinjam vse najboljše v Novem letu. Mnogo napredka želim tudi Slovenskemu tedniku, ki meni vsak dan bolj dopade. Žalostna sem, da mu ne morem nič pomagati ne s prispevki in ne z novimi naročniki. Mizerja vsak dan bolj narašča povsod in tako tudi pri meni in zato upam da mi oprostite, da ne morem tako narediti kot bi želela.

Rada bi napisala še kaj drugega od tukaj, pa mi pero ne teče kot bi jaz hotela.

Lansko leto sem poslala poleg naročnine tudi par vrstic, ki so bile objavljene v S. T., pa so se mi nekateri posmehovali, češ, kaj boš ti pisala v časnike, ko nisi sposobna.

Prav nič bi ne škodilo, če bi bili tisti, ki so se mi posmehovali malo bolj izobraženi kot sem jaz, pa se mi zdi da smo vsi približno tam, da nam je vsem potrebno izobrazbe. Jaz jim nič ne zamerim naj se le smejejo, samo se spomnim večasih na pregovor, ki pravi: Kdor se smeje zadnji, se najlepše smeje.

Vsem naročnikom in naročnicam S. T. najlepše pozdrave!

Marija Bernetič

ZA DARILA
NAJBOLJŠA IZBERA

Joyería FEDER

ustanovljena leta 1907

AV. SAN MARTIN 2591

U. T. 59, Paternal 0442

Zraven Banco Popular Argentino

Dragocenosti

Ure

Briljanti

Fantazije

Erebrnine

Direkten uvoz

Lastna hiša

Fabrikacija

Najboljša

Perfektno

Popravljanje

NOVOPOROČENCI:

Hočemo sodelovati pri sreči.

Ni večjega veselja na svetu, kot biti povzročitelj nekoliko sreče v hiši drugega.

POROČNI PRSTANI
18 KARATNO ZLATO
OD \$ 12 DALJE

OBISČITE NAS

S PREDSTAVO TEGA OGLASA

NAPRAVIMO 10% POPUSTA

ENO DARILO BO VAŠE

VREDNOST \$ 500.00 ZASTONJ, ZAHTEVAJTE JIH

Zavod sv. Cirila in Metoda
sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pisмено ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.E.A.

(Es. Aires)

Mladinski oddelek

Palčki

Evgen Molnar:

Mi najhni smo palčki
res čudni ljudje;
pritlikavi malčki,
a stari možje.

Smo v lice kosmat
in sivih že las
pa silno bradati
kar doli čez pas.

Po gozdu smo skriti
v duplinah dreves;
ne more k nam priti
ne človek ne bes.

In v skalnih votlinah
prebivamo mi;
v globokih kotlinah
nas vse mrgoli.

Ko lun'ca zasije,
ko mir je povod,
iz zemlje priklje
pritlikav naš rod.

Kraljiček nam reče:
"Igrajte, — hop, hop!
in palček vsak steče
po gozdu v galop.

Brbljamo kot babe,
da tak je nemir,
kot v mlaki bi žabe
imele prepir.

Še lun'ca se smeje
z nebeških višav,
ko gleda skoz veje
ta šumni živžav.

To rajanje v noči
prične se zvečer.
Ko jutro napoči,
ni palčkov nikjer.

Kdo je razbil vazo?

(Kratkočasna in zelo poučna zgodba)

V petem stoletju je francoski kralj Ludovik razbil v Soissonsu veledrago vazo. Besede, ki jih je pri tem izrekel, so zaslovele po vsem svetu. Tudi v francoskih šolah uče, kdo je razbil znamenito soissonsno vazo.

**

Pred nekaj leti je prišel v neko pariško osnovno šolo nadzornik. Hotel je videti, kako poznajo dečki pretoklost svoje domovine, in je vprašal učitelja:

"Kdo je najboljši učenec v vašem razredu?"

"Henri Hargne," je odgovoril šolnik.

Nadzornik se je obrnil k dečku:

"Povej mi, prijatelj; kdo je razbil soissonsno vazo?"

Deček se je zdrznil, zardel do ušes in v zadregi odgovoril:

"Oprostite, gospod nadzornik, jaz že ne!"

Šolski nadzornik je osupnil nad tem odgovorom in poklical učitelja na stran. Učitelj se je prestrašil in zajeeljal:

"Lahko vam potrdim, gospod nadzornik, da on res ni tega storil."

"Čakajte, vam bom že pokazal!" je zavpil, planil iz učilnice, stekel po stopnicah in se odpeljal — naravnost v prosvetno ministrstvo.

V tistih časih je bil na Francoskem prosvetni minister Edouard Herriot. Nadzornika je takoj sprejel.

No, kaj vam pa je, da ste tako razburjeni?" je s smehom vprašal bledega pedagoga.

"O, ekscelenca..." je začel razburjeno nadzornik. "Pomislite: pravkar sem bil na inspekciji v šoli in vprašam najboljšega učenca v razredu, kdo je razbil soissonsno vazo. Odgovori mi, da on tega ni storil. Obrnem se na učitelja, pa mi pove: "Res je, deček ni razbil vaze..." Kaj rečete na to, ekscelenca?... Ali ni strašno? Takšen pouk imamo v naših šolah!"

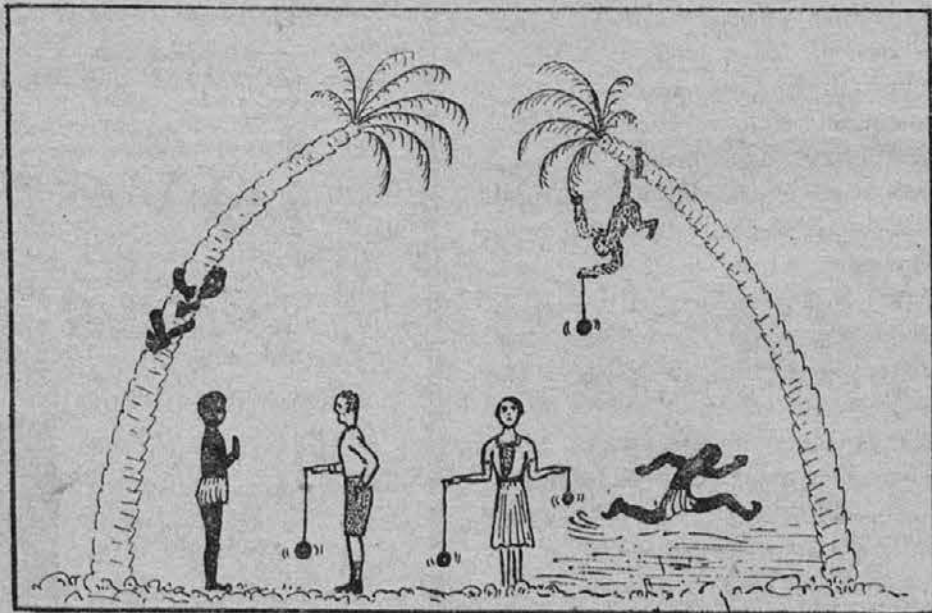
Herriot je malomarno segel v žep, potegnil denarnico, vzel iz nje bankovec za sto frankov in ljudomilo dejal:

"Oh, ali je vredno delati takšen halo zaradi razbite vaze? Evo vam sto frankov, pa jo plačajte!" — in je stisnil okamenelemu nadzorniku bankovec v roko.

Nadzornik je ves poparjen odšel iz ministrskega kabineta.

Na stopnicah je srečal sekijskega svetnika, ki je bil še pred nekaj meseci Herriotov zasebni tajnik. Nadzornik mu je začel ogorčeno pripovedovati o pripetljaju v šoli in kako je učeni Herriot uredil ta škandal. Sekije svetnik je dobrodušno potrepljal nadzornika po ramenu in ga potolažil:

"Dragi prijatelj, če vam je Herriot dal sto frankov, potem je prav gotovo sam razbil soissonsno vazo. To mi lahko mirne vesti verjame te..."

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštno slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

**PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE**

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Dekliška Greda

J. K.:

ZVESTOBA DO GROBA

Rezika je bila hči imovitega posestnika. Mati ji je umrla že v rani mladosti. Oče se je poročil v drugič z bogato žensko pa zelo malo razumno. Sicer pa je že prislovica, da prvokrat se človek ženi za ljubezen. Drugokrat pa za denar.

Ker je bila Rezika edinka, je imela ob svojem času prevzeti ogromno posestvo. Oče je preskrbel svoji ljubljenci primerno vzgojo gospodinjskega ter gospodarskega znanja.

Rezika pa ni bila samo bogata dedinja, bila je tudi najlepša deklica daleč na okoli in kar jo je še najbolj odlikovalo, bila je zelo razumna. Oče je bil ponosen na svojo hčer in jo je čuval kot punčico svojega očesa.

Mladičji so imeli veliko spoštovanje do Rezike in se ji niso upali približati kar tako. Vsak si je štel v posebno čast, če jo je mogel tu pa tam pozdraviti in mu je ona uljudno odzdravila.

Ni še imela sedemnajst let ko ji nenadoma umrje oče. Odslej so pričeli za Reziko drugačni časi. Poleg gospodinjstva je morala prevzeti na svoje rame še gospodarstvo. Ker pa je bila mladoletna je dobila varuha v osebi mačehinega brata, ki je bil tudi imovit posestnik v oddaljeni vasi.

Snubei so se pričeli oglaševati od vseh strani. Mlade kmetske sinove je mikala lepa Rezika, njih očete pa lepo premoženje. Tako je imela Rezika ženinov na vsak prst pet če bi hotela in samih bogatih. Kdor ni imel kaj prida pod palcem sploh ni sanjal, da bi jo mogel doseči, zato tudi se ni prizadeval za njeno naklonjenost.

Rezika pa je vse ženske odkraja odklanjala. Varuh je bil tega zelo vesel kajti imel je pripravljenega zanjo posebnega ženina, nekega svojega oddaljenega sorodnika, Tomaža, ki sicer ni bil mlad pa tudi ne star. Imel jih je okoli štirideset in tudi približno toliko tisočakov.

Čudno, so zmajavali ljudje z glavami, da Rezika tako lepe prilike odbija. Punca je res še mlada za možitev, pa tudi ne premlada in posestvo potrebuje gospodarja. Rezika se za uganjanje ljudi ni menila.

Ej, so se muzale deklet, naša mlada gospodinja ni slepa in ve kaj je lepo. Če ni za objeti

ni za vzeti, so se hihitale. Jelenkarjev Rihard zaseneči s svojo krepko postavo in lepim obrazom vse fante daleč na okoli. Če bi maral mene, je rekla ena izmed njih, bi si obliznila vseh pet prstov.

Navsezadnje bog če bi ga hotela, je pristavila druga, toliko ima kot me ali pa še manj. Kdor visoko leta nizko pade, če misli da ga bo naša gospodinja vzela, se fant zelo moti. Tako je modrovala, na obrazu pa se ji je čitalo, da je Reziki škodoželjna.

Kaj bi opravljale, je pristavila tretja, saj navsezadnje se niti nimata. Kot se ona ne zmeni za številne snubače tako se tudi on ne briga za dekleta, dasi ga vse rade vidimo in iz tega sklepamo da se imata rada z Reziko.

Ej nisem slepa, je zopet pristavila prva: Kadar koli gre Rihard mimo hiše, sem že večkrat opazila, Rezika skrivoma zre za njim ali pa nalašč komu kaj ukaže ali ga pokliče, da sliši on nje glas. In vedno se tudi on skrivoma ozira v smer odkoder se mu zdi, da prihaja nje glas.

Rezika in Rihard sta se v resnici rada videla že izza mladih let. Postala sta velika prijatelja že takrat, ko je Rihard pasel krave in vole Rezikinemu očetu.

Rezika je bila najbolj vesela, kadar ji je oče dovolil, da sme za neka časa na gmajno k Rihardu. In tudi Rihard ni bil nikoli bolj vesel ko kadar je prihajala k njemu kodrolasa Rezika, lepa kot gozdna vila. Vedno mu je prinesla v košarici kos štruklja ali sladke potice, kar je vedela da ima Rihard rad in da ni deležen teh dobrot tolikokrat kot ona. Rihard pa ji je v zameno nabral sladkega gozdnega sadeža, borovnic in rudečih jagod. Rezika se je teh dobrot do sita najela in še domov je prinesla polno košarico borovnic, ki jih je oče ukazal posušiti, da bodo za čaj pozimi. Tako je bil pastir dvakrat koristen in praktičen oče je to vpošteval. Rihardovi materi, ki so ji ubili moža v vojni in je bila zato siromašna vdova, je večkrat kaj vrgel za priboljšek. Rezika pa je imela vzrok prositi očeta, da je lahko hodila na gmajno.

Rihard tudi potem ni pozabil Rezike, ko ni bil več za pastirja in se je tja in sem udinjal za zidarskega pomočnika. Kadar koli je bil sam se je vdajal lepim nedolžnim spominom na gmajni. O kaki ženitvi z Reziko ni nikoli mislil niti v sanjah. Zdelo pa se mu je tudi nemogoče, da bi se Rezika kedaj poročila in nje ga pustila kar takole.

Da ni imel Rihard drugega kot siromaštvo in telesno lepoto, ni bilo res. Rihard je mnogo

čital in se samoizobraževal. Učitelj in župnik, oba sta bila mnenja, da je škoda za fanta, ker ni imel prilike in sredstev, da bi se izšolal.

Rihard je tu pa tam napisal kak članek za časopis ali društveno revijo. Vsi so se čudili njegovi spretnosti in razumu le župan in drugi vaški in okoliški imovitejši kmetje so bili mnenja, da tak fantina in še nimanič po vrhu, ne bo učil kaj je potrebno in koristno in kaj ni. Rezika pa ni mogla drugače kot da ga je bolj in bolj spoštovala. Četudi nima nič, si je mislila sama pri sebi in bi mu mogla hlače kupiti za poroko, ga imam rajši kot vse moške na svetu. Če se kedaj poroči se bom z njim ali pa bom ostala sama. Bojim se samo, in to bo prej ali slej prišlo na dan, da bosta varuh in mačeha zvedela, da je škoda za vsako prizadevanje, da bi me prisilili, da bi se s kom drugim poročila kakor z Rihardom. Bojim se kaj bo, ko bodo to izvedeli.

Tako je premišljevala Rezika večkrat ob dišečem nageljnu in rožmarinu, ki jima je lastnoročno prilivala in ju gojila za Riharda, ki bo nekoč gotovo prišel po oboje.

Tako je poteklo dve leti. Rezika je slej ko prej po vrsti odbijala vse snubce. Ljudje so pričeli poltihu klepetati, da bo vendar le res, da je zatelebana v lepega Riharda. O tem je izvedel tudi varuh.

Temu mora biti konec je odločil. Punca je godna za ženitev in moj daljni sorodnik Tomaž ima dovolj let da jo bo ustrahoval, če bi se ji zljubilo skakati čez ojnice. Rad bi poznal tistega fantalina, ki se upa mešati glavo moji varovanki. Pah se je udaril po kolnih, ga bomo že odstranili, če si ne izbere druge poti sam, ki ne vodi v hišo moje žlahte. Seveda, fantu diši lepo premoženje, punca je pa kot so vsa mlada dekleta, ki mislijo da bodo od lepote in ljubezni svojega moža živela.

Tako je modroval varuh ter se odpravi neke nedelje popoldne, da obišče svojo varovanko. Najprvo se je dogovoril s svojo sestro, Rezikino mačeho, ki je bila popolnoma bratovega mnenja, da je najbolj pametno, da se punca poroči s Tomažem in da ne bodo ljudje brusili jezike, da se naša Rezika ženi z navadnim cunjarjem s tistim lepim Rihardom, ki se vsa dekleta ozirajo za njim, nima pa nič drugega kot siromaštvo in raztrgano bajto. Pravijo sicer da je fant zelo izobražen in da piše tudi v časnike, ampak kaj ti rabi izobrazba, če pa ničesar nima, je končala mačeha.

Poznam tako ljubezen, ki jo pišejo po knjigah, je zamahnil z roko brat, ampak iz te moke ne bo kruba pri tej hiši. Zato tudi sem varuh.

Ko je prišla Rezika od večernic ji je varuh takoj razložil radi česa je prišel.

Rezika se je s prva izgovarjala, da se ne bo še možila, češ, da je premlada in da bi rada še

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311

U. T. Palermo, 2383

Dr. SAUL
WAISBEIN

zdravnik boln. Alvear

Otroške in notranje
bolezni.

Pregled od 3—6.

Dra. BERTA WAI-
NER de WAISBEIN

Pregled od 3—8.

ZOBOZDRAVNICA

AVDA. SAN MARTIN 2261

U. T. 59, Paternal 1632

nekaj mladosti vžila predno bi se vklenila v zakonski jarem.

To je prazen izgovor, je skoro zarentačil varuh. Z nekim drugim, če bi ti dovolili, pa bi ne bila premlada se poročiti. Nič ne skušaj tajiti, ze vse vem. Kar lepo si izbi onega polizanca iz glave. Nisi več tako mlada, da bi ne vedela, da od same ljubezni in praznih rok se ne živi. Sklenil sem da se moraš še to leto poročiti s Tomažem. Jaz sem star in ne bom imel na glavi še tvojega varuštva. Tomaž pa ima dovolj let in kar je glavno ima denar, tako da je s to ženitvijo moje varuštvo bogato oškodovano tebi v prid. Tako je končal varuh in jezno pljunil v stran.

Nikoli, se je odločno uprla Rezika. Če nečete več mojega varuštva, mi bo že sodnija določila pa drugje, aIn to samo še nekaj let, da bom dovolj stara, potem bo vzela tistega katerega bom sama hotela, pa četudi ne bo imel nič, to vas ne bo prav nič brigalo.

Zvita si dovolj, je jezno vdaril varuh ob mizo, da misliš nas vseh skupaj ukaniti. Tvoj stari bi bolje napravil, da bi te poslal krave pastiti, kot da te je poslal v šole. Ampak ne boš delala po tvoji glavi kot misliš, zato bomo že poskrbeli. Vstal je ter odšel trdo iz hiše, brez da bi se ozrl. (Dalje prihodnjic)

Katk. Zupancič:

Pravljica za šipami

Si pravljica lepa, vem, vem,
namenjena mladim ljudem;
a meni ni treba te v knjigi iskati —
ni treba iz knjige te brati.

Kdajkoli po ulici grem
in v okna izložbena zrem —
ne vidim, res ne, kraljičev, princes,
ne takih, onakih, velikih čudes. —

A vidim za šipo vse polno stvari,
ki lahko bi krile vse naše skrbi,
ki vse so resnične, vse otopljive —
ali za reveža — nedosegljive.

Ah, niso to pravljice stare, ne prave —
jih niso rodile pisateljske glave;
so pravljice vendar za revne otroke,
zgrajene od trudne delavske roke!

PRIMORSKE VESTI

IZPRED TRŽAŠKEGA SODIŠČA

Eksplozija v Košani. Tisti večer pred praznikom sv. Jožefa letošnjega leta je Košanec naenkrat preplašila močna eksplozija. Kmetje, ki so še delali na polju, so se brž vrgli na zemljo ali pa se skrili, ker je po zraku frčalo kamenje. Sprva nihče ni vedel, kaj pomeni ta eksplozija. Šele karabinjerji so ugotovili, da je bila na zemljišču Antona Kranjca narejena mina, katero je zažgal Anton Bobek. Ta je pri tej priliki obležal, hudo ranjen po obrazu in drugod po telesu. Ranjenega Bobka so kmetje odnesli. Bil je nezavesten. V tržaški bolnišnici je sicer ozdravel, ostal pa je slep. Preiskava je ugotovila, da je Bobku pomagal sam Kranjec pri kopanju mine in pri basanju. Krajncu je dal razstrelivo Anton Samsa. Kmalu so bili zapleteni v nesrečo še Miha Bobek, Janez Bobek in Uršula Čelešnik. Sedaj so bili obtoženi Kranjec in drugi zaradi hude telesne poškodbe, Anton Bobek pa zato, ker ni naznanil razstreliva. Obsojeni so bili: Anton Kranjec na štiri mesece zapora in 400 lir globe, Anton Samsa in Uršula Čelešnik na 400 lir globe, Anton, Miha in Jože Bobek pa so bili oproščeni.

Avtomobilski karambol na Opčinah. 19. marca letos sta se na ovinku pred hotelom "Obelisk" na Opčinah zadela dva avtomobila. Iz Trsta je vozil šofer Brandolin gospo Silvijo Tripkovič proti Postojni, od Postojne pa je prišofiral Boško Milenkovič, ki je vozil gospo Milo Milenkovič. Pri nesreči je bila precej ranjena gospa Mila Milenkovič. Dne 27. novembra je tržaški kazenski sodnik razsojal o nesreči. Oba šoferja sta se zagovarjala, da sta vozila po desni. Brandolin je bil oproščen, Milenkovič pa obsojen na 3000 lir globe.

IZPRED GORIŠKEGA SODIŠČA

Številne obsodbe. Kazensko sodišče v Gorici je 27. novembra obsodilo: Henrik Oblak iz Idrije je ogoljufal Štefanijo vdovo Rejc, roj. Klemenčič, Jožefa Klemenčiča in Stanislava

Rejca ter bil obsojen na 15 mesecev zapora ter 1200 lir globe. — Marij Grmek iz Štanjela je hudo poškodoval svojega brata Jožeta. Bil je obsojen na tri mesece 15 dni. — Ivana vdova Peternel, roj. Filipič iz Spodnje Idrije je tiho tapila jajca. Obsojena je bila na sto lir globe. — Anton Bratuž iz Št. Vida pir Vipavi je skrivaj kubil žganje. Obsojen je bil na tri mesece zapora in 1000 lir kazni. — Viktor Sedej iz Spodnje Kanomlje pri Idriji je pretepel Vinka Velikajna. Zato je sedel pet mesecev in plačal pravdne stroške. — Jože Nemec iz Mirna je pretepel nekega Italijana Mihaela Maniaco. Obsojen je bil na mesec dni zapora, tepnemu Italijanu pa mora plačati še 1000 lir odškodnine. — Karabinjerje je žalil Blaž Vižintin. Sedel bo 7 mesecev in 100 lir globe bo plačal. — Leopold Gregorič, Anton Gregorič in Marija Pirc iz Gorice so oklofutali Justino Velikonja, da je deset dni ležala. Sedeli bodo zato tri mesece in 15 dni.

**

Resno je obolel duhovni svetnik g. Luka Smolnikar, župnik v Slavini. Obrača se mu počasi na boljše.

Premešeni so bili nedavno s Krasa v notranjost države še zadnji slovenski cestarji.

Za novega župana v Kanalu ob Soči je bil imenovan neki Angelo Troiani.

Zaprte tržaške mesnice. Da bi bil dobiček večji, so v Trstu nekateri mesarji sekali kravje meso za volovsko ali celo telečje. Oblast je zato za tri dni dala zapreti te-le mesnice: Lucianu Benedetiču, via Udine 59; Avgustu Lovišiču, via Udine 22; Alojzu Simonetu, via Pozzo Biamo 1; Gasti Andreju, via Giulia 31; Stenarju Juriju, via Molingrande 11; Gasti Hektorju, via S. Cilino 20.

Oproščen je bil Nace Manfreda iz Sužida pri Kobaridu. Obtožen je bil, da je pretepel svojo sestro Ivano. Nace je priznal, da jo je naklestil. Storil pa je to zato, da bi jo odvadil grdo govoriti, kakor se dekletom ne spodobi. In sodniki so mu dali prav.

Montevideo, kjer se nahaja precej naših rojakov in rojakinj. Društveno se menda malo udelejujejo, vsaj nič se ne sliši.

Desno: Jugoslovanski dom v Magallanesu, Chile.

Šakrrrment:

Izprehod po Litiji

Ko se ustavi vlak tam, kjer je na zidu železniške postaje napisano LITIJA, se pokažejo očem lepe stanovanjske hiše, tovarniške stanovanjske hiše za delavce-delavke-predilničarje.

"Tukaj se jim ne godi preslabo", je rekel moj prijatelj, ko sva stopila iz vagona.

"Komu?" sem vprašal. "Tovarnarjem?"... Tržanom litijskim?"

"Ne. Tistim, ki delajo v tej predilnici".

"Po čem sodiš?"

"Po lepih, ličnih stanovanjskih hišah," je odgovoril.

"Da. Da se tovarnarjem ne godi slabo, je res, na zunaj govore to s temi hišami, in še več: Svetu hočejo povedati, da je njihovemu tekstilnemu delavstvu dobro, češ, saj to pričajo lepe stanovanjske hiše. Ali to je v resnici tako, kakor pravi kmečki pregovor: Zunaj juhuju, znotraj pa fuju. Mezde delavstva so mizerne, delovni teden je skrajšan in s tem, kajpada tudi mezde. Solidarnosti med delavstvom je malo, strokovna organizacija, namreč razredno-zavedna, ki je zrcalo samozavesti in človečanskega ponosa delavstva, je slaba. Večina iz trpinov, ki žuli suh kruh, samo čaka, da ji nekdo drugi, angel Gospodov ali pa sreča junaška nekaj pribori in prinese. Sami si nečejo, radi pa jamrajo, stiskajo zobe in pesti, ko nikdo ne sliši

Prijatelj je majal z glavo in rekel:

"Ne bi verjel, ko gledam te lepe hiše."

Delavec iz predilnice, ki naju je poslušal, se nama je pridružil in rekel:

"Danes imamo pri nas koncert. Naša litijska "Svoboda" ga prireja, dobrunjski "Svobodaši" s svojo godbo in pevskim zborom pa bodo koncertirali."

"To si pa ogledava," sem se obrnil k prijatelju.

"Na vsak način. Videla bova, koliko je litijčanskih "Svobodašev", in če je res, kaj praviš."

Obrnil se je k delavcu:

"Kje pa je ta koncert?"

"V kino dvorani, tam."

Pokazal je z roko.

"Kaj so Vam odstopili prostor?"

"Za denar se vse dobi," je rekel. "Pravzaprav," je dodal, "tudi ne vse. Koncert je ob 4. uri popoldne, dasi bi bil zvečer bolj obiskan. Ali," zmajal je z rameni, "zvečer je kinopredstava in ne dajo dvorane."

"Drugih prostorov nimate?"

"Oh, če bi imeli?! Drugače bi delali! Nima mo. V delavskih stanovanjskih hišah je sicer lepa dvorana, kakor nalaš primerna za naše

prireditve in — ker je tam delavstvo. Ali..."

"Kaj?..."

"Ne dajo nam je."

"Zakaj ne?"

"Zakaj pa dvorane vi niste vzeli v najem? Kaj je bila najemnima predraga? Saj bi se s tovarno, ker ste njeni delavci, pač moralo dati pogovoriti in bi to ona morala upoštevati?"

"E, ne. Najemnina je nizka, komaj toliko, da se govori, da je najemnina. Prehiteli so nas in tovarna je bila zadovoljna. Delavec, ti si pač samo delavec, mēzдно blage."

"Da."

"In vi delavci ste tako brez prostorov, brez dvorane?"

"Tako je. — S tem je v Litiji podan nekak monopol za kulturo. Ali greš tja, ali pa boš divjak in hodi po gostilnah. Ali se izobrabuješ, kakor je predpisano, ali pa nič. Svoje duševnosti ne smeš imeti."

"Kaj bi ne?... Agitacijo znajo delati, navsez gospoda je tem ljudem svet in najde kubi pri nas naši bili tako požrtvovalni, pa bi vača, ali več da da. V tem pogledu ni krize. Če mi tudi lahko mnogo pokazali."

"Je tukaj mnogo delavcev?"

"V tovarni jih je okrog 500. Teh 500 in še povrh drugi v okolici, če bi vsak teden žrtvovali samo 25 par, to je eno nekajno krono, bi tekot dveh, treh let imeli toliko, da bi postavili svojo bajto, to je svojo dvorano in lokal za organizacije, četudi morda le iz lesa ali ilovice. Pa je že tako. Če je zbirka za kakšne odpustke, pa seže v žep in vseeno da. Za samega sebe, za skupno delavsko reč pa ga ne pridobiš. Žal mu je vsak belič. Če se ga v tovarni šikanira, se mu kaj odtrga, se mu zniža mezda, se ga da na brezplačni dopust, če je brezposeln, stiska zobe, stiska v žepu pesti, se pridruži, se pridruša, dolži vse okrog, samo samega sebe ne. Če ga pozoveš da se naj organizira, da naj bo borben, da se zboljša delavski položaj in s tem seve njegov lastni, pa potuhne glavo in se izmuzne, ali pa odgovori: "Da, če bo organizacija kaj naredila in pokazala, pa bom pristopil." — No, in s takimi ljudmi lahko kaj delate?"

(Op. ur. Ali je kaj prida bolje z nami tukaj v Argentini?)

Delavec je pljunil v cestno blato in tiho smo šli preko širokega in dolgega, vsega zgledane ga lesenega savskega mostu.

**

Ob 4. popoldne torej smo bili v dvorani kina. Lepa dvorana, kakor nalašč za koncerte, ali nekako tuja, prisiljena. Vsaj zdelo se mi je, kakor da smo prišli v nekakšno tujino, mi, "Svobodaši", ko smo vajeni svojega ozračja, domačnosti in prisrčnosti.

Dvorana se je počasi polnila. Do polovice se je polnila, a nato pa kakor bi se nekaj zavrlo. Prednji prostori so ostali prazni. Ogledal sem si navzoče. Sama mladina, dekleta in fantje, so drugi in sodružice.

"Častitam", sem rekel sodružici Vukovi, ki je, kakor sem opazil, vodila vso prireditve z ostalima odbornikoma. "Mladino imate, mnogo je to."

"Slab obisk je," je rekla. "Popoldne ni ravno primerne, ali kaj." Dvignila je ramena.

"Vem", sem rekel. "Pripovedovali so mi že. Dvorana v delavskih hišah vam je nedostopna."

Pokimala je z glavo.

**

Peveci so se razvrstili. Pevovodja je intoniral. Dvignil je roko. Zadonela je pesem, harmonično, dinamično, lepo:

.... "Nas veže ljubezen,
nas veže prostost..."

"Res je", sem dejal sam pri sebi. "Ljubezen nas veže, sodružna, prijateljska ljubezen in ona je tista vez, da se najdemo tako pri prijetni prireditvi, kjer je petje in glasba.

Ploskanje, navdušenje... Sam se človek občuti med vsemi nekako preroben, razigran. Kajti zbor dobrunjske "Svobode" je zbor delavskih grl, zavednih mož in fantov, ki poleg težkega vsakdanjega in naporenega dela najdejo ure, da se izobrazujejo, da pojo, da so sebi in drugim v ponos in razvedrilo.

Ko je zaigrala godba na pihala dobrunjske "Svobode" "Delavski pozdrav" in druge skladbe, ko so akordi odmevali po dvorani, silili na plan, harmonični, dinamični, forte, piano, razigrano, igrajoče, zopet svečano valujoče, sem ploskal ne zato, da jim izkažem svoje odobravanje, temveč ker sem bil ves vesel, navdušen in ponosen, da sem tudi jaz "Svobodaš".

**

Med odmorom sem vprašal:

"Kje pa so starejši sodružici?"

Malo v zadregi mi je rekla sodružica:

"Saj veste?! Mislím, da je povsod enako. Ne zljubi se jim. Preživeli so se."

"Kaj se tako malo udeležujejo v gibanju?"

"Skoraj nič. Samo kritizirajo, samo govore, kedaj boste kaj priredili, kdaj bo kaj pri vas, a ko je, ko kaj naredimo, kakor vidite danes, jih ni. Nobenega."

Drug, zraven mene sedeči, pa je rekel:

"Knjige Cankarjeve družbe" smo dobili. Lepe knjige. Kaj mislite, da so jih kupili? Na prste bi jih naštel. Da nam niso ostale nerazpečane, smo jih ponujali meščanom. In ti se knjig Cankarjeve družbe niso branili. Kupili so jih."

**

Za godbo so se vrstili peveci, za peveci godba. Delavske pesmi so se vrstile z narodnimi. Ozračje v dvorani je bilo mladostno, božajoče, lica

RECUERDE **IMI**
INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BLÉNORRAGIA
SIFILIS Y DEMAS VENEREAS
 EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MÉDICOS
BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION
 DE 10 A 12 DE 15 A 21

*Sin lazojes
Sin dolor*

**SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
 ZA ZMERNE CENE**

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

poslušalec so gorela, oči blestele zadovoljstva, stene odmevale ploskanja...

Po eni uri in pol so se vrata dvorane odprla. Somrak je šinil v dvorano, pomešan s hladnim vzduhom. Odhajali smo s smehljajočimi obrazy, pozdravljajoči se.

"Družnost!"

**

Do odhoda vlaka smo napolnili prostore gostilne, kjer imajo litijski "Svobodaši" svoje društvene prostore. Pri kozarcu vina je vstalo prijetno družabno življenje, glasila se je pesem pevcev, igrala je harmonika in violina, litijski "Svobodaši" tamburaši so zaigrali več poskočnih, kati življenje v nas; nekaj pozdravnih govorov je povečalo razigranost in sodružno stiskanje rok je govorilo, da bo litijska "Svoboda" zapisala v svoj članski register lepo število novih članov, da bo tudi strokovna organizacija Splošna delavska strokovna zveza zabeležila nove sile in sodruge.

Družnost litijčani! Naj ne bo pesem brez pomena, ko nam govori:

"Nas veže ljubezen,

nas veže prostost,

družno skupaj se strnimo..."

bodimo odločni s samim seboj, da bo delavsko gibanje v vseh panogah gibanje množic, ki se bore za vsakdanji kruh, za svoje človečansko dostojanstvo. Družnost!

PRAKTIČNI NASVETI

Kako odpravimo uši pri ptičih. Ptičjo kletko poparimo ali celo prekuhamo; palčice je najbolje sežgati in dati nove v kletko, ter jih namazati z janeževim oljem (dobiš ga v drogeriji). Vsak dan je treba menjati pesek, posodo za kopanje in za hrano pa vsaj vsaka dva dni pomiti. Ptička samega je treba enkrat na dan z drobno brizgalnico poškopiti med perjem, in sicer z mešanico iz enega dela alkohola in petih delov vode. Kadar ptička poškopiš, tedaj pazi, da ne bo na prepihu in v prehladni sobi.

Če uhaja perje iz blazine, ker je blago že precej izrabljeno, stresi perje začasno v kako drugo blazino. Izpraznjeno blazino pa zdaj obrni in jo po notranji strani enakomerno namaži z bolj suhim milom, nato naj se blazina malo posuši, potem pa stresi perje spet vanjo. Tako perje ne bo več uhajalo.

ZA KUHINJO

Čokoladna torta. Mešaj v skledi, da narase in postane rahlo: sedem dek sirovega masla, 14 dek sladkorja, šest rumenjakov in malo limonove lupinice. Potem primešaj 14 dek zribane čokolade, sedem dek zmletih orehov ali mandeljnov ali lešnikov, tri deke z rumom poškopljenih drobtin in nazadnje še sneg šestih beljakov. Tortni model dobro namaži. Potresi z drobtinami, stresi testo noter, razravnaj in peči približno eno uro. Pečeno in hladno torto prereži, o pomaži z ribezovo mezgo (je tudi druga mezga dobra) in zloži skupaj. Po vrhu jo pa oblij s čokoladnim ledom. Čokoladni led: tri rebra čokolade zribaj, primešaj devet dek sladkorja in štiri žlice vode; mešuje naj vse skupaj zavre. Ko prevre, mešaj dalje da se shladi in prične gostiti, nato pa oblij torto. Led potem na zraku osuši.

Čokoladna krema. Tri rebra čokolade zribaj in dobro zmešaj s štirimi žlicami mleka. Četrtno litra sladke smetane stolei, jo z vanilijevim sladkorjem osladkaj, potem primešaj k smetani zmešano čokolado in tole vse skupaj še nekaj minut, da se čokolada dobro zmeša s smetano. Nato stresi v skledo in lepo z nožem oblikuj ter postavi do uporabe na led ali v hladno shrambo. Preden daš na mizo, naloži v obliki piramide po smetani piškotov.

Sirovi cmoki. Mešaj, da narase, pet dek sirovega masla in tri jajca. Potem primešaj štiri žlice mrzlega mleka, četrt kile sira (skute), 10 dek na kocke zrezanih in na sirovem maslu prepraženih žemelj, osminko kile pšeničnega zdroba, vse skupaj osoli in dobro zmešaj, nato pa naj testo počiva pol ure. Iz testa potem oblikuj emoke, ki jih v slanem krogu kuhaj 10 do 15 minut. Kuhane poberi v skledo, jih potresi z drobtinami in zabeli z razbeljenim sirovim maslom. Zraven daš segreto mezgo od češpelj ali pa kuhano sadje, lahko pa tudi navadno kuhane češplje.

ISKRE

Najnovejša moda zahteva, naj bodo ženski čevlji in ženske ročne torbice iz kačje kože.

Ženske hodijo skoro v rajskem stanju na okrog.

Marsikateri moški se mora zadovoljiti z jabolkom za lunč.

Paradiž se nam bliža...

**

Nekateri ljudje so zelo negalantni. Tako je naprimer neki gost rekel postarni natakariči:

— Kaj sem naročil in kaj ste mi prinesli?

— Pečeno pišče, gospod.

— To ni nobeno pišče, to je kup kosti, katere je kurja polt oblila, ko so vas zagledale.

**

Po prekrokani noči sta se srečala pirjatelj.

— Kaj ti je, da si tako opraskan?

— Ko sem prišel davi domov, mi je skočila mačka v glavo.

— To je nerodno. Moja je pa že spala.

**

Mnogi so med nami, ki se znajo vsem upreti — razen skušnjavi.

**

Napake velikih duhov se kažejo najjasneje pri njihovih posnemovalcih.

**

Italija je sklenila z Avstrijo tajno pogodbo, da bi za slučaj vojne z Jugoslavijo lahko poslala s štajerske strani svoje vojaštvo proti Ljubljani.

To bo zelo velik ovinek: od Trsta do Gorice ob Soči preko Predila, preko Koroške na severno Štajersko in šele odtam proti Ljubljani.

Za slučaj vojne jo bodo Jugoslovani kar po bližnjici udarili preko Krasa v Gorico in Trst.

**

Pravi prijatelj je tisti, ki bi lahko povedal neprijetne resnice o tebi, a tega ne stori.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialista v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso,

KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodce, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnike specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

ZANIMIVOSTI

Vonj nas privlačuje in odbija

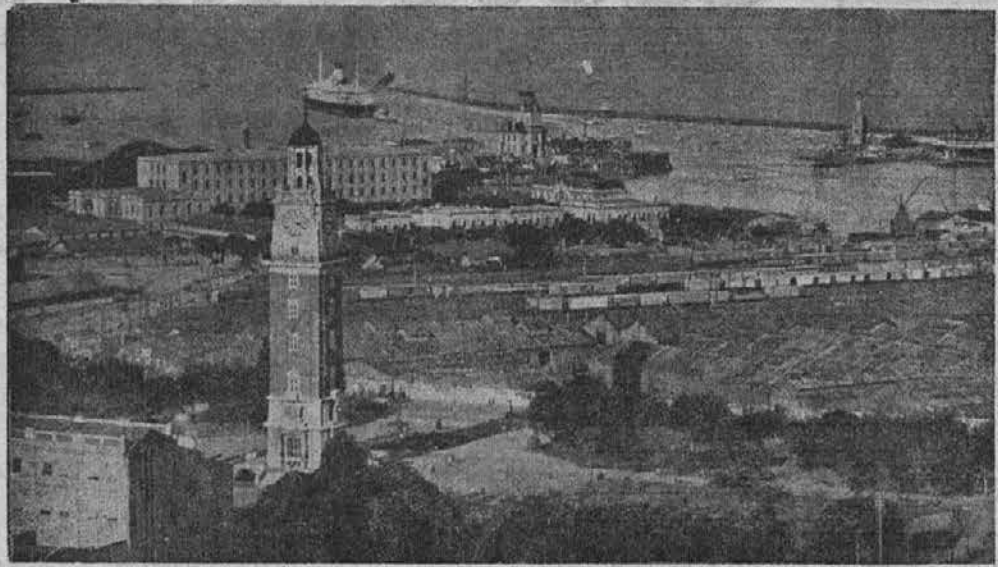
Kako nastopajo simpatije in antipatije.
Uloga ektohormonov.

Da si mnogi ljudje medsebojno "ne dišijo", ni samo pesniška podoba. Znano je, da ima vsak človek svoj zelo osebni telesni duh, ki ima glede simpatij in antipatij večasih prav veliko ulogo. Znameniti prof. Gustav Jaeger, izumitelj "Jaegerjeve srajce", je na tej podlagi ustvaril celo obsežen sistem "duševnega duhanja", ki še danes ni izgubil svoje veljave, samo da ne govorimo več tako grobo kakor on o "izhlapevanjih", temveč nekaj fineje in učeneje o ektohormonih.

Kaj so ektohormoni?

O hormonih ve danes že vsak otrok, da so izločine nekkih notranjih žlez, ki jih kri prenaša po telesu, da opravijo na drugem koncu neko delo. Najbolje so nam znani učinki hormonov na delovanje notranjih organov, toda tem tako zvanim endohormonom (notranjim hormonom) zoperstavlja v zadnjem času prof. Bethe iz Frankfurta še neke druge hormone, ki učinkujejo na zunaj in jih zato imenuje tudi ektohormone. Ti imajo tudi koristne učinke za svojega producenta, a na — druga bitja.

K temu spada n. pr. pred vsem snov, ki jo živalska samica oddaja v času pojanja, da privabi sameca. Duh te snovi je lahko tudi tako močan, da ga pri metuljih sameci utegnejo začutiti tudi na daljavo mnogih kilometrov. Da gre v resnici za vonje, je pokazal poskus z nekimi raki. V času, ko je samica v trdnem oklepu, je trda tudi za ljubezen, ne izloča ektohormonov in sameci se ne zmenijo zanjo, ker vedo, da bi ničesar ne dosegli. Če pa postavimo samico s svežo kožo v bazen, se sameci razburijo in jo lovijo. Ali učinkuje morda tako nova zunanost lepote? Ne, kajti isti efekt dosežemo med sameci, če jim postavimo v vodo namesto samice eunjo, s katero smo odrgnili samico, ki se levi. Znano je tudi, kako močno diši kobila, krava, košuta itd. ob času pojanja,

Plaza Retiro z "Angleškim stolpom". V ozadju se vidi državni izseljeniški hotel skozi katerega je šlo večinoma naših rojakov ob prihodu v Argentinijo.

in po drugi strani, kako malo se žrebec, bik, jelen zmenijo za svoje boljše polovice v času, ko te ne diše.

Bilo bi čudno, če bi narava tudi človeka ne obdarila s specifičnimi vonji, s kakršnimi je obdarila skoraj vse živalstvo. Seveda pa ti vonji danes pri človeku nimajo več takšne vloge in naloge, kakršno so imeli v pradavnih časih, in se jih večina naših nosov niti ne zaveda, da pa eksistirajo, nam dokazuje pes, ki spozna svojega gospodarja po vonju izmed vseh drugih ljudi, ki živijo v istem okolju, dokazujejo nam to tudi mnogi drugi ljudje, ki imajo prednost (ali smolo) tako tenkega voha, da jih drugi ljudje samo po svojem specifičnem vonju privlačujejo ali odbijajo. Še več je pa med nami takšnih, ki ločijo druge ljudi v simpatične in antipatične po njihovem vonju, ne da bi se tega zavedali.

Na teh osnovah počiva končno vsa parfemska industrija. Mantegazza je vedel povedati, da so izdelovalci parfemov v prejšnjih časih primešavali svojim izdelkom naravnost hormone raznih sesalcev (seveda niso vedeli, da so hormoni) in posebno žlezna izločina pižmarja je igrala tu veliko vlogo. Toda sedaj, ko je znanost ugotovila, kako je s stvarjo, bo povsem naravno, če bodo fabrikanti parfemov namesto živalskih surogatov začeli iskati človeške

ektohormone same. Simpatije in antipatije se bodo urejale na umeten način, s stekleničicami, tako kakor se n. pr. sladkorno gospodarstvo človeškega telesa po potrebi ureja z injekcijami inzulina.

Nekega dne se zakonca, ki si ne dišita, ne bosta več zglasila pri advokatu, da ju loči, temveč pri zdravniku ali prodajalcu parfumov, da jim postrežeta s preparatom, ki daje človeku dober vonj in ga s tem napravi prikupnega vsem ljudem.

ALI MORE BITI ČLOVEK STRUPEN

Na naši zemljepisni širini ni mnogo aktivno strupenih bitij, to se pravi takih, ki lahko izločajo svoj strup. Rabijo ga često za usmrteveč ujetega plena, vendar je pa napačno misliti, da služi strup tem živalim za olajšanje napada. Nasprotno, večkrat nastane strup v organizmu iz strahu in pa od utrujenosti. Ali je pa mogoče, da bi bilo nastajanje strupenih snovi v strahu odvisno od človeške zavesti? V starih časih so pripisovali nekaterim ljudem strupenost. V indiji so bili celo prepričani, da je mogoče človeka s strupom impregnirati tako, da zadostuje za usmrteveč drugih ljudi, če se jih le dotakne.

Pripovedujejo, da so na ta način morili ljudi znana je pravica, da je podarila indijska kra-

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERIČNE BOLEZNI
moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI
srce, pljuča, želodec, obisti, reumatizem,
kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.
NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.
Ob nedeljah od 8 do 9.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in olgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVIJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ljica Aleksandru Velikemu krasno, toda strupeno dekle. Samo Aristotelova umetnost je takrat rešila slavnemu vojskovodji življenje. Z vero v strupenost ljudi je v zvezi tudi prepričanje, da je obešenčeva kri dragocena snov. Plinius jo je priporočal proti božjasti, drugi staroveški avtorji so pa pripisovali krvi na smrt obsojenih čarobno moč. S tem se potrjuje samo domneva, da nastane s smrtnim strahom v organizmu hormonalno zastrupljenje, odnosno da je lahko človek v gotovem položaju v pravem pomenu besede strupen.

35 ODSOTKOV

V nebesih se je po zemeljskem vzoru zbrala konferenca in udeležili so se je številni blaženi, preroki, svetniki in znameniti cerkveni očetje. Pogovarjali so se, kako bi razorožili svet, da bi živel v miru, slogi in ljubezni. Vsi so bili za razorožitev in mir in na koncu so glasovali za popolno uničenje orožja. Samo Mojzes je mirno sedel v nekem kotu, kakor bi ga to nič ne brigalo.

Pa je prišel eden izmed cerkvenih očetov k njemu in mu rekel:

"No, Mojzes, zakaj pa ti tako molčiš? Ali ti nisi za razorožitev in mir? Ali ne boš glasoval?"

Mojzes pa je komaj obrnil glavo.

"Ne, ne bom glasoval", je rekel. "Če pride do vojne, bo moj narod varen. Tri in trideset odstotkov bo nesposobnih, tri in trideset odstotkov pa bo sedelo po pisarnah, tri in trideset odstotkov pa bo vojnih dobaviteljev. Za tisti edini odstotek, ki ostane, se pa ne izplača odpirati ust."

Pretirana previdnost.

A: Izgubil sem ključ od svoje železne blagajne.

B: Saj si imel dva.

A: Toda enega sem zaklenil v blagajno, da bi ga ne izgubil.

Knjigovodja

Ravnatelj: "Svojega knjigovodjo pustim lahko ves dan samega in vedno vem, kaj dela."

Prijatelj: "No, kaj dela?"

Ravnatelj: "Ničesar."

V trgovini

Kupovalec: To je predrago. Zadostuje, da grem čez cesto, pa dobim isto za dva dinarja ceneje.

Prodajalec: Gotovo, a čemu bi postavljali življenje v nevarnost, da si prihranite le dva dinarja!

**

Kdor vidi vsepovsod same prepade, še davno nima globokega pogleda.

**

— Pri pijači moram biti previden — je mrdoval dragi rojak. — Če preveč pijem, se mi vlije kri iz nosa.

— Tudi iz menoj je tako — mu je pritrdil prijatelj. — Tudi jaz imam salamensko hudo ženo.

**

Kdor ni rikoli dvomil v svoje znanje, ga ni nikdar dosti imel.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo:

Januarja:

12—Conte Grande in Belvedere

14—Gral S. Martin (iz Hamburga 27. 12.)

17—Kerguelen (iz El Havre 26. 12.)

Odplovejo:

Januarja:

15—Florida (v El Havre 4. 2.)

16—Conte Grande (v Genovo 1. 2.)

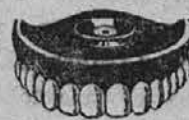
17—C. S. Antonio (v Genovo 9. 2.)

VREDNOST DENARJA

	Nakup:	Prodaja:
100 dolarjev	395.40	396.30
100 ital. lir	33.80	34.50
100 dinarjev	8.60	9.50
100 frankov	26.30	27.—
100 čeških kron	16.—	17.20
1 funt šterling	19.—	19.75

CLINICA DENTAL DEL PLATA

Dr. Carlos Ch. Lalanne

Specijalni aparati za perforacije paladarja. Zlate krone 22 karatne \$ 16.
— Garantirano delo. —
Posvetovanja brezplačno.

CARLOS PELLEGRINI 311
esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in
od 14—18.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVONE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. —

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Quilmes Cristal
Quilmes Bock
elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.